

TALLINNA POLÜTEHNIK

TPI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, KOMSOMOLIKOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄALEKANDJA

Nr. 31 (916)

Reede, 20. oktoober 1978

XXX aastakäik

Parteikomitee järjekordne istung toimus teisipäeval, 17. oktoobril. Aruande tegi büroo esimees Mare-Anne Laane moodustamisest

PARTEI-KOMITEES

ning selle tööjuhendi kinnitamisest kõneles R. Otsepp. Arutati läbi EKP Tallinna Oktoobri Rajooni Komitee pleenumi otsus

AMETI-ÜHINGUS

Teenistujate ametiühinguorganisatsioon pidas oma aruande-valimiskonverentsi 5. oktoobril. Aruande tegi büroo esimees Mare-Anne Laane.

Märgiti, et ollakse juhitud NSVL Ametiühingute XVI kongressi, NLKP Keskkomitee ja EKP Keskkomitee juulipleenumite otsustest. On antud maksimaalset abi saagi koristamiseks tänavusel raskel aastal. Juulipleenumi materjalide tundmaõppimine jätkub poliitringides, kus osales aruandepe-

ARU ANDSID TEENISTUJAD

rioodil 158 töötajat 4 rühmas. Marksismi-Leninismi Ülikoolis õppis 19 töötajat.

Osakonnad ja allasutused täidavad edukalt sotsialistlikke kohustusi. Aastaid on tulnud võistluses esikohale teadusliku uurimise sektor ja eksperimentaal-konstrueerimisosakond. Teenistujate ametiühinguorganisatsioonil on suur panus ka kogu instituudi ametiühinguorganisatsiooni II koha saavutamises üleildulises sotsialistlikus võistluses.

Aruandeperioodil eraldati töötajatele 31 sanatoorset ja 35 puh-

«TPI parteialorganisatsiooni tööst üliõpilaste kõlbelsel kasvatamisel». Arutelu viis läbi A. Luks. Kokkuvõtte parteigruppide ja -organisatsioonide aruandlus-valimiskooselekte läbiviimisest tegi L. Vambola. TPI parteiorganisatsiooni aruandlus-valimiskooselekte toimub 31. oktoobril. Sellega seoses arutati teisipäevasel parteikomitee

istungil läbi parteikomitee aruande. Ühiskondlike erialade teaduskonna tööst ja selle ülesannetest kõneles teaduskonna dekaan T. Härm. Haldusprorektor H. Eesmaa kõneles kütuse ja elektrienergia säästliku kasutamise vajadusest.

Kinnitati ÜLKNÜ 60. aastapäevale pühendatud ürituste plaan meie instituudis.

MARKSISMI-LENINISMI ÜLIKOOLIS

I kursusele luges dots. B. Tamm kolmapäeval, 18. oktoobril teemal «Opetus sotsialismist. Utopia ja teadus». Tänapäeva nõukogude noorsoo aktuaalseid sotsiaalseid probleeme käsitles filosoofidoktor M. Titma. II kursusele kõneles teaduse ja tehnikate revolutsioonist ja sotsialistliku tootmise arengust prof. V. Koslov. Loengute pidamise meetodid rääkis prof. U. Mereste.

ARUANDED JA VALIMISED AMETIÜHINGUS

on praegu käimas. Neljapäeval, 19. oktoobril kogunesid aruandekonverentsile üldteoreetiliste õppeainete teaduskonna ametiühinguliikmed.

ÜHISKONDLIKE ERIALADE TEADUSKOND,

komsomolkomitee ja tootmispraktika osakond korraldavad II ja III kursuse üliõpilastele ÜAS (üliõpilaste) glüidide ettevalmistamise kursused. Osa võtta soovijail registreeruda kuni 31. oktoobrini ruumis 4-107 (tootmispraktika osakond).

ÜLIÕPILASTE JA ÕPETAJATE NÄITESTUUDIO

alustas möödunud teisipäeval Õpetajate Majas.

EÜE-78 15. TÜÜSUVI

15. oktoobril Tartus, kus peava ühe põhüritusena toimub EÜE-78 aktiivi koosolek TRU-s.

KÕRGOOLIDEVAHELINE JUHTIMISKONVERENTS

toimus 10. ja 11. oktoobril meie aulas.

NOORMEHED - LAULUSÕBRAD!

Eesti NSV teeneline TPI Akadeemiline Meeskoor alustab oma 34. hooaega. Keel tahtmist ja viisidamist, tulge laulma! Proovid on esmaspäeviti ja kolmapäeviti kell 20.30 aulas. Julget pealehakkamist!

ÕPPEJOUDEDE JA TEENISTUJATE INDIVIDUAAL- JA VÕISTKONDLIKUD VÕISTLUSED JOOKSUKROSSIS!

Võistlusmaa pikkus vastavalt VTK-le. Võistkondlik võistlus füüsilise teenia kateedri rändühingule. Võimalik sooritada ka teist VTK normatiive. Riitumine ja info. Spordihooaeg. See kõik oli eile, neljapäeval, 19. oktoobril. Pikemalet edaspidi.

RÜHMAKORRAPIDAJA. Kes ta on? Miks ta on?

Selle loo pealkirja esimene sõna äratab küllap paljudeski pealkirja teises pooles toodud küsimused.

Püüame järgnevalt asjasse selgust tuua ja vahendada põgusalt septembri lõpul toimunud dekaanide arutelu noil teemadel.

TPI sisekorra eeskirjades (vt. «Teatmik üliõpilasele», lk. 29, p. 37) on sõnasegelt öeldud, mida peab tegema rühmavanem. Et aga kõigil teatmikite iga päev aspekti asemel kaasas pole, siis loeme siinkohal lühidalt selle 37. punkti all kirja-pandu üles.

37. RÜHMAMANEMA ÜLESANNETESSE KUULUB:

- õppetööst osavõtu registreerimine rühma päevikus;
- õppedistsipliini kindlustamine rühmas loengutel ja praktilistel töödel ning vastutus inventari ja õppevahendite hoolika kasutamise eest;
- õpikute ja õppevahendite hankimise õigeaegne organiseerimine ja nende jaotamine rühma üliõpilaste vahel;

* tunniplaanis tehtavate muudatuste jälgimine ja üliõpilastele teatavaks tegemine;

* järjekordse korrapidaja määramine, kes on kohustatud tagama õpperuumis, korda seadma ja õhutama ruumi pärast tunni lõpu.

Rühmavanema kohustused said nüüd veelkord must-valgel küll nii kirja, et ükski asjaosaline enam väita ei tohiks, et ta ei tea, mida ta tegema peab. KUIDAS tegema (vt. näiteks kohustuste teises punktis märgitud õppedistsipliini kindlustamine), see on muidugi märksa nipikam, ja kui oma nõust enam ei jätku, peaks rühmavanema vanemaks ja tõesti ka toekaks toeks olema rühmajuhendaja.

Ent tagasi pealkirjas viidatud rühmakorrapidaja juurde. Nagu ütles seesama punkt 37, pole rühmakorrapidaja mõiste ning tema kohustused üldse mitte midagi uut, täna ega eile «välja mõeldud». Kogu loo kurbus seisabki aga selles, et mõtetest ja paberile pandust pole me sisekorra eeskirjades 37. punkti viimases lõigus kaugemale jõudnud. Pole vist näinud ükski õppejõud, et keegi rühma üliõpilastest tunneks end kohustatud olevat pärast loengu lõppu auditooriumi tuulutama, kui va-

ja, tulesid surnuks tegema, tahvlit puhastama ja niisket tahvilappi muretsema.

Nii. Nüüd kuuluke juba tudengitepoolsetest protestihäälid: ah nagu koolis? et korrapidaja ja mis kõik veel? Meie, täiskasvanud inimesed, ja tagasi keskkoolinõuete juurde?

Nii. Nüüd, lugupeetud protesteerijad, mõelgem pisut üheskoos. Kui koolis (s. t. siis, kui te veel nii või teisiti lapsed olete) saite te kõige sellega (klassi koristamine, kriidi ja tahvilappi eest muretsemine jms.) suurepäraselt hakkama, veel enam — see oli lausa enesestmõistetav —, siis instituudis, täiskasvanud inimestena (seda te täie õigusega ju väidate!) te sellega enam hakkama ei saa! Ei, siin korjatakse teie järeilt paberitükid ja keelatud vilja konidki prügikasti, õppejõud nühib tahvli läikima ja lippab kriidi järele, akna teeb lahti lihtsalt see, kes esimesena tunneb, et midagi enam hingata pole. Kas nii? Kui tõesti nii, siis peaks igale arusaajale inimesele selge olema, et miski ses arutelus ei klapi ja et targem on siiski tõ-

siselt võtta juba viidatud 37. punkti viimast lõiku ning lisada sellele mainitud arutelu otsusest järgmised read:

«Rühmakorrapidaja ülesannetele, mis on p. 37 kirja pandud, tuleks lisada valgustuse väljalülitamine, eriti õhtuste loengute lõppedes. Sellest informeerida ka õppejõude, kes õhtuses õppevormis töötavad. Veel lisada kriidi ja niisutatud tahvilappi muretsemine loengu alguseks, tahvli puhastamine loengu lõppedes. Sellele peab tähelepanu juhtima ka iga õppejõud.»

Kõige sellega seoses oli arutelul juttu tudengite elementaarsest käitumisest (kui juba arutati, küllap siis ikka sellepärast, et seda elementaarsust ei tahe-ta tudengite seas tunnistada!), mööbli lõhkujatest ja igasugustest «korratuste tekitajatest», kelle kohta on eesti keeles tarvitusel märksa keelepärases sõna: pishuligaan. Meie majas seega pooliku kõrgharidusega pishuligaan. Ja siiski huligaan, hoolimata oma haridusepagasist, sest toolid ja lauad suisa ise

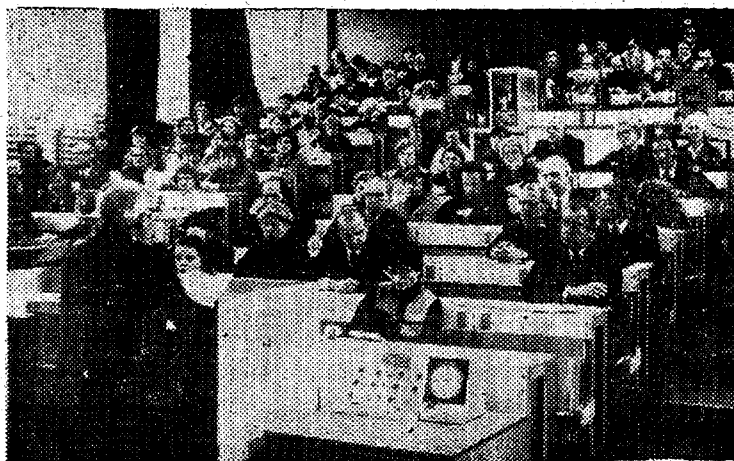
(Järg 4. lk.)

KONVERENTS

11. oktoobril toimus TPI-s teoreetiline konverents «NLKP teooria ja praktika aktuaalseid probleeme», mis oli pühendatud NLKP Keskkomitee peasekretäri, NSV Liidu Ülemnõukogu Presiidiumi esimehe L. I. Brežnevi teoste «Väike maa» ja «Taassünd» ning tema Siberi ja Kaug-Ida külastuse materjalide ning ÜLKNÜ XVIII kongressil peetud kõne tundmaõppimisele.

Konverentsi avas TPI parteikomitee sekretär A. Talts. Parteilise juhtimise stiili küsimusi valgustas ühiskonnateaduste teaduskonna dekaan dots.

H. Tiido. Partei poliitöö-kogemuste tähtsusest kõneles NLKP ajaloo kateedri prof. P. Larin. NLKP majandusstrateegiast rääkis poliitilise ökonomia kateedri dots. R. Otsepp. Partei ideoloogilise töö probleeme tänapäeval käsitles oma ettekandes teadusliku kommunismi kateedri v.-õp. A. Litvinova. NLKP kogemuste rahvusvahelisest tähtsusest kõneles prorektor dots. B. Tamm. Teadusliku kommunismi kateedri dots. G. Hazaku ettekande teemaks oli NLKP välispoliitika leninlike põhimõtete elluviimine nüüdisajal.

* Vaade konverentsi auditooriumile. SVEN ARBETI foto.

MINISTER AUTASUSTAS

Aktiivse osavõtu eest Eesti Õpilasmaleva tööst 1978. a. ning kasvatus- ja tootmistöö õige organiseerimise eest õpilasmaleva rühmades autasustati ENSV Kõrgema ja Keskerihariduse Ministriümi aukirjaga rida üliõpilasi-staazikaid Eesti Õpilasmaleva funktsionääre. Autasustatute hulgas on ka TPI üliõpilane OLEV MOLDAU, Haapsalu piirkonna Sakla rühma komandör.

Simo Kurik

Supp on külm
ja kartulid jahtunud
ta ootab mind juba kaua
kuid keda pole olen mina
ja kui ükskord tulen
on kõik jahtunud
supist rääkimata.

Andrus Rõuk

kaeda mitmel tasapinnal arenevat panoraami
igas pilus vahes pulseeriv voog
kuulatada selle müralisi häält
muutub üha mahedamaks toon

nuusutada rütmiliselt linna sääri
millel tugev lõhn lisaks tormakus
puudutada keelega selle tundlikku nahka
andmeid saad elujõulisest koest

käivitada seni varjul olnud võimsused
koos sinuga tippunnil vappub maapind
meeltega erksalt tajuda hoogsuses jõudu
dasta end kiilutuna võlutult edasi kanda

Juhan Habicht

KÄKROANALÜÜS JA KUNST

«Keelatud vili on magus,» ütlevad mõned läänemaailma käkroanalüütikud. Tõlgendades seejärel ebatäpselt väljendit «magusasse unne suikuma», teevadki nad nii viisi tüüpilise eksijärelduse, nagu näeksid kõik unes just keelatud vilju oma magususes.*

Ärgates hakkab inimese teadvusse sadestuma muljeid meid ümbritsevast reaalsest tege-likkusest. Kuhugi sügavale nende tööliste ja kirgaste teadmiste alla, nn. alateadvusse, mattuvad aga ka unes nähtud moonutised. Miski jääb peitu kribelema, inimene otsib ega leia, järgmisel ööl kordub kõik veelgi hullemini.**

Imperialismi tingimustes ootavad igatihte aga ka päevavalgel ebameeldivused, monopollistlikud haid võõrandavad tööpro-dukti, sunnivad TV-ekraanilt jälgima sõjafilme, energiakriisi ettekäändel kasvavad pidevalt trammipiletite hinnad. Kõik kokku löpeb muidugi kurvvalt, otsitakse abi käkroanalüütikust, haigestutakse käkrofreeniasesse, eriti rasketel juhtudel püütakse isegi kirja panna, paberile joo-nistada seda, millest iga korra-lik inimene vaikib, piinlikkuse-ga pilgu kõrvale pöörab, eks ik-ka seda unes nähtut...

* Me ei hakka neid vääreisu-kohti siin põhjalikumalt ümber lükkama, piisab vaid meenu-tada rida katseid Pavlovi koer-tega.

** Tüüpiline on, et kodanli-kud käkroanalüütikud ei püüagi seda nähtust kaasaegse kvant-mehhaanika abil kuidagi sele-tada, vaid lihtsalt konstateeri-vad ja paistavad isegi rahul olevat.

Noor kirjanik. Üeldakse, et see tähistab mitte niivõrd aastatelt noor olemist või alles esimeste vagude ajamist kirjanduspöölul, vaid kõigepealt noore südamega inimest. Kuidas noorkirjanikuks saada, on raske seletada, aga igatahes on Kirjanike Liidu juurde moodustatud Noortesektsioon. Just neistsamadest noore

hingega kirjandushuvilistest inimestest, kes paar-kolm korda kuus kokku tulevad, isekeskis üksteise värsket loomingut aru-tavad või vestlusringis kirjan-dus- ja kultuuritegelastega koh-tuvad.

Paberipuudus ja kirjandus-aparaadi töötempo on üldtun-tud. Pärts ja ainult omateada

oma lugusid ka ei taha jätta, seepärast korraldame aeg-ajalt avalikke etteastumisi. Ning kas ei peaks siis selliseks esinemi-seks sobima just ka TPI, kus ikkagi mitu tuhat noort inimest oma murede ja rõõmudega. Võib-olla on teie probleemid ka meie probleemid. Tasuks seda vähemalt järele proovida.

Rein Raud

DIALOG VEIDRA MEHEGA

Keegi koputas kõvasti väljas-poolt vastu helikopteri ust.
Vaatasin luugist välja. See oli keegi mees, kes kõigest jõust üritas meiega kaasa lennata.
Palusin, et juht seisaks õhus hetke paigal ja avasin ukse. Mees lendas lähemale.

«Kas te mind peale ei saa võtta?» küsis ta hingeldades.

«Raskus on,» ütlesin ma. «Ei ole lubatud ja kohti ka ei ole.»

«Teate,» hakkas ta rääkima.

«Ma üritan juba kaks päeva alla saada, aga omal käel on see võimatu. Ma kardan kukkuda, paar korda olen ma juba tund-nud, et olen nii-õelda ääre peal.»

«Üritage siin läheduses püsi-da, me saadame kellegi järele,» laususin.

«Tehke seda kindlasti! Ma proovin!» vastas ta.

Tõmbasin ukse kinni. Aga veel enne, kui juht jõudis kiir-rust lisada, taipasin kukkuja karjast, et abi siin enam ei vajata.

Kirsti Oidekivi

Mets mu ees end avas. Aimamata ohtu kuulsin kuidas kajas mets ja mööda rohtu läksin nagu tuttav, kitseradu pidi. Mul ei olnud ruttu, läksin, nagu pidi, avasilm, tasahäälselt, tervitasin puid, mõtlemata, et ses mullas pole inimluid.

Äkki kuulama jäin tuules laulvaid oksid. Järsku aru sain, et olen täitsa üksi väga kauges kohas. Hirmuäratavalt võõralt maa mu ümber vohas rohetavas lõõmas. Mul ei olnud kaitset, järsku polnud julgust olla siin kus vaikselt mets mu ümber sulgus. Järsku olin võõras. Inimradu pidi põgenesin õõvas nagu INIMENE pidi.

Nägin sind minemas
silm nägi
hing ei uskunud
Korras tõusis käsi
liia puruks tolmune klaas
Käsi ei löönud
klaas lõikas hinge.

Julius Ürt

AMETNIK

Päike murrab lahti kardinate vahet.
Kevad kisub õide hapraid punge.
Tuleb kindlust ilmutada. Raudset tahet.
Katmaks kinni endas pulbitsevat tungi.

Vanas üürimajas rentnikuna õõbid.
Tassi kohvi jood. Ja krääksub vile mööbel.
Tasa tilgub kraan. Õõs sätendavad nõõbid.
Oled ametnik. Kuid sa ei ole rõõvel.

LINLANE

jahtund tee on jäänud tassidesse
õunad söömata ja söögipuru maas
usun kiindumusi siamakassidesse
usun kuidas südan tapab taas
see et seisad torni tipus kõrgel
all on linna lipuehtes rind
ta on aina iseenas võrgel
avatleb et hukka saata sind

Tuulikki Raudalainen

Oh te poolemeelsed mis te ajate mul meeli pooleks enesekindlusi

peaks olema kindlus
kõle värin mitte
meelte pooleliolek mitte
ometi peaks olema luuletuse kirjutamine
pääsetee
seepärast polegi põhjust sügavalt hingata ehk ohata on vaid põhjus luulenduda

näe parem käsi väriseb meelsasti
tea kuidas vasakuga on
ongi vaja teist õpetada muidu lähivad sootuks kõhest
vaja jah seda paremat õpetada
posiseb vasak värinal

ehk ongi teised juba ülekäte läinud

OMALOONINUGUKONKURSS

Sel õppeaastal pole meie aja-lehes kuulutatud ühtki loomin-gulist võistlust. Meeles mõõdu-nud aasta head kogemused ja meeldivad mälestused õnnestu-nud naljavõistlustelt, julgeme seekord välja pakkuda KIR-JANDUSLIKU OMALOONIN-GU konkursi.

Selles lehenumbris andsime lugeda noorte inimeste loomin-gulisi etteasteid, kes end noor-teks autoriteks nimetavad. Kui-das nende poolt esitatu meeldib, on ilmselt iga lugeja oma asi, kuid ehk tekib endalgi lugeses soov hoopis teisiti või paremini elu- ja ilmaasju välja öelda. Kui ei sõanda kohe vabariikliku ajakirjanduse tasemel üles as-tuda, ongi meie OMA MAJA LEHT pärts paslik koht enese avaldamiseks. Valdkondi, mil-lest kirjutada ja tudengite (või muidu üldinimlikke) probleeme, mida paberile panna, peaks jät-kuma.

Ootame IGASUGUSES ŽAN-RIS VÕISTLUSTÖID, mis mahuvad mõiste alla KIRJANDUS, koos märgusõna ja ümbrikuga, mis sisaldab andmeid autori kohta. Piisab ühest eksempla-rist. Ühelt autorilt esitatud tööde arvu ei piirata. Välise vormistuse nõudeks kas masina-kiri või loetav käekiri, pikkus meie lehe mahutamisevõime ar-vestav (aforismidest joonealuse-ni). Žanrid on samuti vabalt valitavad — kas proosa, luule, draama või koguni lüroepika. Osa võivad võtta kõik TPI-ga seotud inimesed. Toime-tusepoolne nõuanne — autorite peaks eelkõige endale selge ole-ma, mida ta oma kirjatükiga öelda tahab.

Niisliis, tahtmist alustamiseks, tahtejõudu kirjutamiseks ja jõu-du lõpetamiseks! Auhinnad or-ganiseerime.

Tähtaeg 15. veebruar 1979.
TP TOIMETUS, KELLEGA
ÜHINEB
RAAMATUSÕPRADE
KLUBI

Siin on oma loomingu kaudu tutvustatud mõned Kirjanike Liidu Noortesektsiooni Tallinna osakonna liikmeskonst. Nii nende kui ka ülejäänutega on võimalik lähemalt tutvuda 30. oktoobril kell 17.30 Taidlejate Majas. Tuleme ja ütleme «Täna õhtul...». Mis edasi, selgub ko-

hapeal. Üldjoontes võib öelda, et kavas on kirjanduslik-muusika-line kompositsioon; kui muusi-kat üle peaks jääma, pole või-matu ka mõni lillatus.

Niisliis kohtumiseni 30. ok-toobril. Kes aga niikaua ei kär-si oodata või kellel just sel ai-nulaadisel esmaspäeval midagi

edasiliikkamatut kavas, on tere-tulnud 24. oktoobril kell 18.00 Inseneride Majas.

Lehekülje koostas ja saate-sõna kirjutas JUHAN HABICHT, TPI vaneminsener, Noortesektsiooni Tallinna osakonna aseesimees

